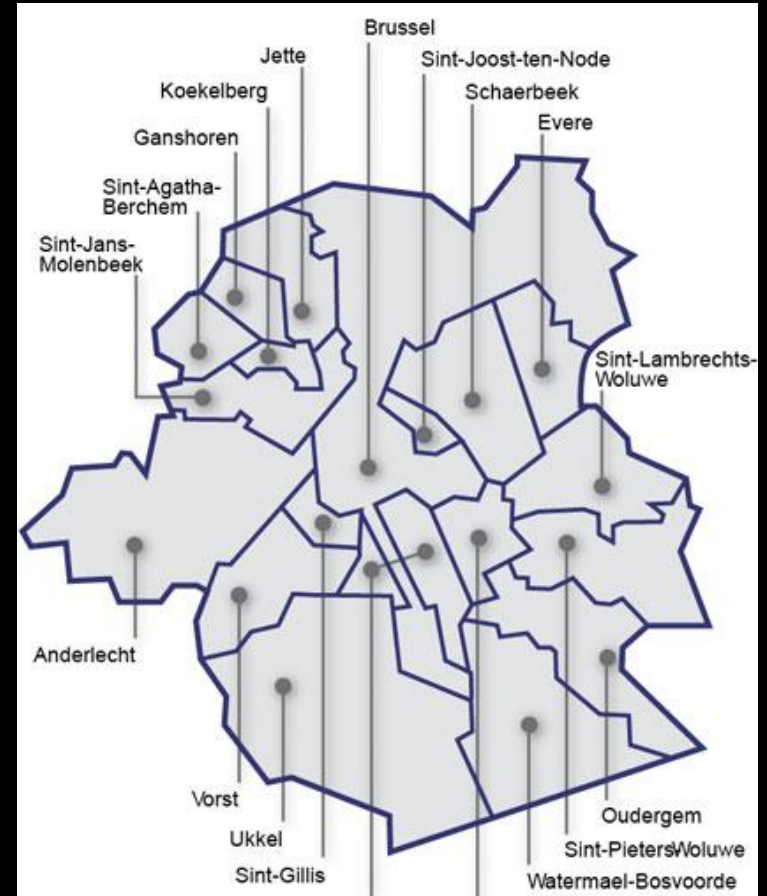

KeM vzw

Nederlandstalige mantelzorgers in Brussel: een vooronderzoek

Heleen Opdebeeck & Adolf De Ridder

Met de steun van:

VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSCO
MMISSIE

INHOUD

- Waarom?
- Methode?
- Conclusies?
- Beleidsaanbevelingen?

WAAROM?

1. Aanleiding

- KeM vzw voor Vlaanderen én Brussel
- Weinig kennis over mantelzorgers in Brussel
- Mantelzorgers moeilijk te bereiken

2. Doelstellingen

- Profiel? + Effect Brusselse situatie op mantelzorg?
- Knelpunten?
- Beleidsaanbevelingen?

METHODE?

‘Vooronderzoek’

- Regio: Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)
- Nederlandstalige mantelzorgers (uit 11 gemeenten)
  - Schriftelijke enquêtes (n=21 (17 vrouwen); ± 67,9j)
  - Diepte-interviews (n=4; ± 74,5j)

CONCLUSIES Enquêtes:

1. Mantelzorgers: meeste bieden hulp aan persoon **ouder dan zichzelf** (± 7 j). 40 % biedt mantelzorg in **andere taal** dan eigen moedertaal. De helft is **inwonend**. **Andere mantelzorger(s)** in de helft van de gevallen.
2. **Motivaties** voor mantelzorg: (1) Liefde of vriendschap; (2) Plichtsgevoel; (3) Automatisch, nooit bij stilgestaan; (4) Opname vermijden; (5) Gebruiker weigert opname; ...
3. **Mantelzorgperiode**: ± 7 jaar. Verschil: vrouwen: 8,8 jaar, mannen: 1,1 jaar.
4. **Subjectieve zorgbelasting** mantelzorger (Zarit Burden) is hoger bij vrouwen (18,4) dan bij mannen (10,5) (≥ 10 : grote zorglast). Zorgzwaarte werkt negatief uit op levenskwaliteit ($r = - 0,7$; $p < 0,01$).
5. **Levenskwaliteit** (Eurohis-QOL): laag: gem. 2,4 (Europees: 3,7).
6. **Diensten**: 1/3 Franstalig.
7. Percepties **Brussels beleid**: knelpunten (wachlijsten; taalgebruik; geen mantelzorgbeleid; ...)

CONCLUSIES Diepte-interviews:

1. Grootste problemen: **informatietekort + psychologische belasting**
(Beleving van de mantelzorg is meest besproken in diepte-interviews).
2. **Aan jezelf denken** is bijna taboe. Verbloemen van wat moeilijk gaat.
3. **'Onzichtbare' mantelzorgtaken.**
4. Stap naar **professionele hulp** is moeilijk.
5. **Afhankelijkheid** van professionele hulp.
6. **Brussel:** problematisch als niet Nederlandse hulpverlening, tekort aan Nederlandstalige opvang.

BELEIDSAANBEVELINGEN Brussel

1. **Gemeentelijk mantelzorgbeleid** in BHG nodig (mantelzorgpremie; traceren mantelzorgers en best geplaatste actoren; informatieloket; promotie Vlaamse Zorgverzekering; lotgenotencontact; psychologische ondersteuning, ...).
2. Oplossing voor Nederlandstaligen zorgafhankelijke personen:
  - Oplossen **virtuele wachtlijsten** in diverse instellingen (naar één centraal wachtlijstregister in BHG + minimumquota voor Nederlandstaligen).
  - Toegang tot instellingen in **de Rand**
3. Stimuli voor **minimale Nederlandstalige dienstverlening** (mantelzorgvriendelijk & vraaggestuurd).
4. **Mobiliteit** mantelzorgers in Brussel: faciliteren & tussenkomsten.
5. Verder **onderzoek** nodig rond mantelzorg in Brussel (tracering mantelzorgers; best geplaatste actoren; noden & knelpunten; onderzoek bij allochtone mantelzorgers ...)

BELEIDSAANBEVELINGEN Algemeen

1. **Gemeentelijk mantelzorgbeleid** nodig (mantelzorgpremie; traceren mantelzorgers en best geplaatste actoren; informatieloket; promotie Vlaamse Zorgverzekering, ...).
2. Meer **zichtbaarheid mantelzorg** in media + correcte beeldvorming.
3. **Informatienood**: automatisch bezorgen aan zorgafhankelijke personen en mantelzorgers; tevens gecentraliseerde informatiepunten voor mantelzorgers (ook via diensten).
4. Lotgenotencontact; psychologische ondersteuning: **zorgkracht**.
5. Professionele **dienstverlening** (mantelzorgvriendelijk & vraaggestuurd).